

SUSCRIPCIÓ
BARCELONA, UNA PESSETA AL MES
ESPANYA, 4.50 PTES. AL TRIMESTRE
ESTRANGER, 9.00 PTES. TRIMESTRE

EL POBLE: CATALA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE PELAI, 42, PRINCIPAL
IMPRESA
CARRER DE L'EST, NÚMERO 18
TELÈFONS
REDACCIÓ, 1.500 --- IMPRESA, 2.200

ANY XI. NUM. 3.469

BARCELONA, DIMECRES 16 DE SETEMBRE DE 1914

UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

LA GUERRA EUROPEA

Els aliats prossegueixen la seva triomfal ofensiva

CAPITULACIO DELS EXERCITS AUSTRIACS?

DISTURBIS A AUSTRIA I A ALEMANYA

La Guerra Gran Diari d'un soldat

XXXII

La feblesa dels porucs ha volgut veure en aquesta conflagració de les grans nacions europees, un episodi agut de la rivalitat econòmica entre els bel·ligerents. S'ha dit que la competència industrial i mercantil ha provocat la guerra. Aquesta especiosa raó ha sigut donada també ara darrerament pel canceller alemany en el missatge que ha adreçat als Estats Units d'Amèrica, com a resposta a l'intimació energica del president Mr. Wilson.

Però no. Aquesta guerra és guerra d'extermini, de raça; és la lluita per l'hegemonia espiritual del món entre els dos éssers enemics: el liberalisme, el progrés, i la reacció; és la lluita entre la democràcia i l'autocràcia; entre el republicanisme i l'imperialisme. I si algun dubte hi pot haver, quedarà esvaint sentint com parlaven els preparadors, els forjadors de la gran guerra.

Tenim davant dels ulls el famós llibre del mariscal Von der Goltz, «La Nació armada». Llegiu-lo que deia aquest oracle del kaiserisme alemany:

«Els alemanys han d'esperar una nova guerra amb la França. Serà una guerra de raça i d'extermini.

Els francesos estan segurament resolts a sostenir la tenaçment, però com que són un poble de burgesos enriquits i poc nombrosos, aviat a la primera desfeita se creuràn que tot està perdut i serà fàcil de vèncer la seva resistència.

Per això serà inútil conquerir el seu país, sinó haurà prou ocupant la seva capital i les seves places fortes.

Entretant, cal remarcar-se que aquest resultat només s'obindrà amb una condició: emprar contra d'ells totes les forces disponibles i els mitjans de destrucció més complets.

Així pensava el gran oracle militar tudes.

En lo qu'ell no pensava és en la heroica resistència del patriòticisme francès.

I que vagin dient els porucs que aquesta guerra és una guerra de competència industrial i mercantil!

ECOS

El fill, el noi li diuen, ha acabat de sopar amb quatre esgarapades, si és que's pot sopar a esgarapades. Ha entrat al seu quarto. Ha sortit a poc amb americana, amb el berret de palla, brú, brut, — flor d'un dia, aït — arreglant-se la corbata.

La mare sospira. El pare rondina. El noi arronsa les espatlles i va per sortir.

Però el pare comença a cridar:

—Noi, això és intolerable! T'has per mal camí! Aquest Eden, aquesta Unió, aquesta Buena Sombra... En aquests «antros» de perdició, aon mai ningú hi ha vist al teu pare! Testis perduts com l'ànima de Judea... Els un mal cap, un mal fill... una poca vergonya!

El fill, el «poca-vergonya», veient el tò que pren la cosa, obra la porta i fuig. Silenci. Se'l sent baixant l'escala. Se'l sent xiulant. La mare torna a sospirar. El pare torna a rondinar:

—On s'és vist! Als dinou anys freqüentant l'Eden Concert, t'ament com si ja tingués botiga oberta i dugues clientures!

I el pare, irat, pega un cop de puny a la taula que fa vessar les copes, que fa vessar una llàgrima a l'atribulada mare.

Tota una escena, tot un drama, però un drama còmic perquè el fill és un «enfant terrible» que aquella nit, com l'anterior, com la vinenta, fins a fi de mes, passarà la vetlla amb un ral de cafè i una funció de putxinel·lis al Paral·lel.

Nou duros cada trenta dies no donen per més!

Qui ha dit que la vida no és una novel·la?

Per lo molt que interessa a la economia agrícola de Catalunya, a fi de que l'atenció dels nostres llegidors s'hi fixi amb major interès, demà publicarem l'article del diputat a Corts pel Vendrell

En JAUME CARNER
titulat:

Préstams sobre fruits de la terra

«El Diluvio» delator

Com més va cundint entre'l públic la notícia de la repugnant delació que feu «El Diluvio» al fiscal de S. M. del discurs pronunciat pel digníssim president del C. A. de D. del C. i de l'Í. En Josep Puig i Esteve, més s'accentua la indignació de la gent honrada.

Sembla com si aquesta vilíssima delació, més que contra En Puig i Esteve, anés contra el benemèrit Centre de Dependents, violent-lo fer blanc de les persecucions governatives i fiscals. Entre els catalanistes la ira s'anava a exterioritzar d'una manera contundent, si esperits més serens no haguessin recomanat calma, pagant amb el despreci més profund la trista gesta d'aquell diari, orgue en castellà del regionalisme de La Lliga.

clagues els fan víctimes de la seva furia.

I darrerament, és el diari aliat electoral de La Lliga, «El Diluvio», el qui fa de delator dels catalanistes cridant l'atenció que riscat de S. M. a fi de que denuncin el discurs d'En Puig i Esteve, president del benemèrit Centre d'Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria.

Després vindrà «La Veu» amb la seva cantarella de catalanisme. Posar un «Visca Catalunya» a la fi d'un discurs per arrancar un aplaudiment, no costa res. En Portela també ho feia. Lo que costa és portar-lo al cor, aquest Visca Catalunya i que's ulls en vagin plens de sinceritat i claror. No els llabis.

Sabem que la Comissió del C. A. de D. del C. i de l'Í. que va anar l'altre dia a protestar davant del governador civil de l'actitut intemperant i brutal de la policia, a la sortida del mltig commemoratiu de l'Onze de Setembre, va escoltar de llabris del senyor Andrade la completa condemnació d'aquells atropells policials, deploant haver-se esdevingut la escomesa durant la seva ausencia.

Digué el governador que un còs inorgànic com la policia, difícilment s'hi pot fer responsable d'un atropell semblant; car, no movent-se per reglaments i ordres escrites, com un còs orgànic qualsevol—la guarda civil, per exemple—del tarannà dels propis policia depèn que hi hagi o no hi hagi borgia.

Així, digné encara el governador, no més poguent entrar en el cor de cada policia podriem saber la seva maldat o la seva bondat; ja que és freqüent veure un escamot de policia aguantant estoicament tots els impropis de la multitud sense tornar-s'hi, i en canvi altres vegades per un tres i no res perden la paciència i s'hi fan la trompada seca.

Una mica capicós, tot això, però que serví al senyor Andrade per deploar i condemnar els incalificables atropells del divendres a la nit, afirmant als comissionats que obriria una informació per exigir les responsabilitats degudes a tots aquells agents que's yaren extralimitar.

Poden estar tranquils... els de les extralimitacions, perquè, segons el senyor Andrade, com que la policia és un còs inorgànic, no té límit el sistema contundent de buscar el còs dels catalanistes.

El senyor Puig i Esteve, president del C. A. de D. del C. i de l'Í, està rebent infinitat de felicitacions pel seu memorable discurs llegit a l'entregar la Bandera Catalana al senyor Alcalde de Barcelona i de protesta per l'injusta persecució de que s'el vol fer objecte, ajudada per determinats elements, amb el pretext del seu discurs que res de il·legal conté.

Són a centenars les comunicacions que diàriament de tot Catalunya i de associacions i particulars de tots els matjos, s'estan rebent en l'esmentat Centre, expressant la simpatia dels firmants envers el digne President d'aquell. Entre elles n'hi ha de conegudes i importants personalitats.

IDEARI

MENTRES LA GUERRA
VA SEGUINT...

XXV
LA FESTA MAJOR

ARA som a la Festa major que és el temps més alegre de l'any pel nostre jovent. Ja fa molts dies que les belles modistes de la vila treballen fins a altes hores de la nit per enllestir els vestits de tant es noten balladores. Aon a les portes de les muralles derruïdes han vingut moltes novellats. Aquell carro misteriós amb aquell home malcarat i aquella dona resignada que's porten tots dos a muntar la gran balumba desfogada dels caballets on la mainada s'estarà. Aquella parada gran de tir on rodan boles blanques i baden unes amples boques rodones dels ninots de carred pintat; aquella fila de collars de grosses perles per les gorges brunes de les noies pàgures i de fantàstiques carteres de cuir pe'x nois de borra i de pelagues de mil colors i de nines totes aquelles que les petites vilatanes mudades copidides amb uns ulls molt oberts. Hi ha també aquell home que treu la planeta i que té aquelles gabelles on té tancats els misteriosos ocells amb un ritm de paper al cap-de-munt que diu el nom de cada endeviniere «Solimán» «Alamar»...

Ara que hem donat una volta per la fira, Carolina dels ulls de foc i dels llavis amples i carnosos de gitana, Mercè dels ulls blaus i de les grans trenes rosses que'l pensen ser tant bonica, Dolores de peus diminuts que has baixat de Figueras per la nostra festa, amb totes vosaltres anirem a ballar sardanes. La plaça està molt plena i les tres cobles van tocant, l'una darrera l'altra. Sota les voltes cercarem un refugi, allà on ja veiem els nostres amics que's van a donar les mans. La solista ardent ens cau al damunt però nosaltres anem mirant el ritme dels curts i dels llargs. El cel té un blau de cobalt intens i enlluerna de mirarlo. Per sobre's teulats de les cases antigues ens mira la cima drida i pedregosa del vell Montgrí amb les quatre torres dretes del seu castell enmarcat. Amics meus, ara sembla que asborrim tot el perfum de la terra catalana, tot l'amor hospitalari i obert a tothom de la dansa empordanesa. Amunt, amunt. Contra les ardors del sol sense pietat, contra tots els obstacles, perquè'l cel és blau, perquè'l vell Montgrí ens mira, anem dansant sempre amb les mans ben estretes. Avant amics meus, avant...

L'AMIC

De l'U.F.N.R.

Per a que aquesta secció sigui completa, preguem a totes les entitats del partit que'ns enovin notícia de tots els actes que organitzin

O. N. R. Dte. VII

Per avui, dimecres, a les 10 en punt de la vetlla, se convoca al Consell Directiu d'aquest Centre. Tenint-se de tractar coses de relatiu interès, es prega la puntualitat als individus que'l formen.

Juventut Gorninal del C. N. R. Dte. VII

Per aquesta nit, a les nou i mitja, de la vetlla ha sigut convocada la seva Junta Directiva. Havent-hi assumptes d'importancia a resoldre, es recomana l'assistència.

Societat Dramàtica de la Juventut Gorninal

Pel prop vinent divendres a les 10 de la vetlla, queden convocats per a una reunió extraordinària, tots els individus que la componen. Per l'importancia de les qüestions a tractar, se prega l'assistència.

Juventut F. N. R. de Barcelona

Per a dimarts pròxim dia 22, a les deu de la vetlla, se convoca l'Assamblea General extraordinària de socis, en són hostatges socials, Pelai, 42, pral.

L'ordre del dia se fixarà oportunament. El President, Enric Vila; El Secretari accidental, Ernest Nentós.

Convocatoria urgent

Per avui, dimecres, a les deu de la nit, se convoca a tots els presidents o delegats dels centres i joventuts del nostre partit a la reunió que per a tractar d'un assumpte d'interès tindrà lloc en el C. N. R. del carrer Pelai, 42, pral.

D. Roig i Pruna, Josep Cuadras, Cassimir Giralt, Gili i Ferrán, i Sans Naqué.

Informació

De Barcelona

El foment de les arts Decoratives

Barcelona, amb el sol fet de l'annunci de la pròxima Exposició Internacional d'Indústries Elèctriques i Productes Nacionals, ha controlat, davant del món civilitzat, un deure d'honor que ha de procurar, per tots els mitjans, complir amb escreix.

Així s'imposa la patriòtica obligació de fer un esforç, per a sobreposar-nos a les difícils circumstancies a que ens ha portat el greu conflicte per que a través actualment Europa, i que tan fortament ha repercutit en la nostra terra.

Obint a aquest ordre de idees, sabem que'l Foment de les Arts Decoratives, que té el propòsit de concórrer al projectat certament, aportant-li la seva més decidida i entusiasta col·laboració, està treballant activament per a organitzar una sèrie de concursos, destinats a obtenir el projecte d'un bell arranjament d'una o varies sales destinades a exposició.

No dubtem que l'esforç que s'imposa la suscita entitat a l'organitzar aquesta concursos, del primer dels quals aviat se'n publicarà la convocatoria, serà apreciat com se mereix, pels nostres conciutadans i, en primer terme, pels nostres artistes.

El Centre Marroquí

S'ha remès al President del Consell de Ministres el següent telegrama:

«El Centro Comercial Hispano-Marroquí de Barcelona se suma a las patrióticas manifestaciones del Sr. Sánchez de Toca, sobre la necesidad de suprimir el impuesto del azúcar en Canarias, estimando que dicha supresión debería hacerse extensiva a Melilla y Ceuta conforme ha solicitado la Cámara de Comercio de Granada, petición que figura en las conclusiones de los Congresos Africanistas. Creemos también de gran interés nacional la creación de una zona neutral en Cádiz, pedida por la Cámara de Comercio española de la Habana y el Círculo Mercantil de Madrid, haciendo la concesión extensiva a Melilla y Barcelona para que la industria y el comercio se desenvuelvan con todas las facilidades inherentes a los puertos francos. Confiamos que el Gobierno, que labora patrióticamente en defensa de los intereses nacionales, aprovechará las actuales circunstancias para la conquista de los mercados marroquíes, que podría conseguirse dictando leyes propulsoras y dando facilidades inspiradas en las conclusiones de los Congresos Africanistas que son la aspiración constante de los productores españoles.»

La Agrupació de Taverners

S'ha cursat a Madrid el següent telegrama:

«Excmo. Sr. Presidente del Consejo de Ministros.—Madrid.—La Agrupación de Taverneros de Barcelona reunida en ponencia con los representantes de los Gremios de Líquidos de los pueblos agregados protestan petición hecha al Ministro Hacienda por el señor Elías de Molina para que los cosecheros puedan vender libremente los productos de sus propias cosechas sin necesidad de matricularse como comerciantes por que de aprobarse sería la ruina de miles de importantes industrias y una merma para el Tesoro.—El Presidente, Miquel Jeremías; el Secretario, Francisco Bañón.»

Pels reparatists

La subscripció oberta en aquesta ciutat per a socórrer als obrers reparatists

«Per l'amor de la França»

El nostre estimat confrare de Reus, «Foment», comença la publicació del magnífic treball d'En Pere Corominas, «Per l'amor de la França», manifestacions.

«En lloc preferent comencem la publicació de l'hermosíssim article aparegut en el volgut confrare barceloní «EL POBLE CATALA», degut a la ploma brillant de nostre estimat amic i il·lustre correl·legari, el diputat a Corts per Barcelona, don Pere Corominas, i que porta el dolç títol de «Per l'amor de la França».

Dies ha que EL POBLE anunciava la aparició d'aquest article i tenim la impressió de que ha respost plenament a l'expectació que havia despertat: és una bella pàgina digna de la mentalitat insigne i el gran cor d'En Pere Corominas.

Nosaltres ens enorgullem de l'èxit de l'il·lustre correl·legari i per el li endressem la més entusiasta felicitació.

Dit article se veurà al castellà i al francès i serà imprès en follets que's repartiran profusament fent-se'n una gran tirada.

CANÇONER

CORRANDA

Estima i sabé estimar,
són dos punts molt delicats,
els qu'estimen, son sens compte,
els qu'en saben, són comptats.

Dr. Serrallach VIES URINÀRIES I DORTONS
2221627, Pelai, 40,
Consulta econòmica, de 7 a 9, Jovellanos, n.º 9.

A QUARTA PLANA: ELS
DEPORTS I ESPECTACLES.

